

Koło Gospodyń Wiejskich, cz. 3

Okres po 1945 roku

Po zakończeniu II wojny światowej z inicjatywy **Anny Podkowskiej** z domu **Malczyk** powtórnie założono w **Ornontowicach** **Towarzystwo Młodych Polek** i już w 1946 roku zostało ono zalegalizowane jako **Związek Młodzieży Polskiej „Wici”**. Towarzystwo skupiało w swoich szeregach głównie młode dziewczęta, a wraz z ich zamążpójściem liczba członkiń malała. Młode mężatki natomiast założyły **Koło Gospodyń Wiejskich**.

Wspomnianą organizację społeczną utworzono w **Ornontowicach** 19 czerwca 1954 roku w trakcie kursu kroju i szycia zorganizowanego przez **Spółdzielnię Spożywców** w **Mikołowie**. Pierwszą przewodniczącą została **Maria Matysek**, urodzona 23 maja 1914 roku jako ósme z dziewięciorga dzieci **Jana Kubickiego** i **Augustyny** z domu **Kalnik**. Gdy miała pięć lat, w lutym 1919 roku na grypę hiszpankę zmarła jej matka, a opiekę nad dziećmi przejęła najstarsza z rodzeństwa – **Gertruda**. To w **Ornontowicach** **Maria** ukończyła szkołę powszechną, biegle posługiwała się też językiem niemieckim i polskim. W późniejszych latach, kiedy chciała coś ukryć przed swoimi dziećmi, rozmawiała z mężem właśnie po niemiecku. W wieku około dwudziestu lat **Maria** poznała pochodzącego z **Chorzowa** (wtedy **Królewska Huta**) **Hermana Matyska** (ur. 1911 r.). **Herman** mieszkał już wówczas w **Ornontowicach** i pracował w hucie szkła.

Uroczystość weselna Marii i Hermana Matysków

Ślub odbył się 28 stycznia 1934 roku, a w 1936 roku na świat przyszła **Irena**, pierwsza z pięciorga ich dzieci. Małżeństwo **Matysków** rozpoczęło budowę domu przy obecnej ulicy **Zwycięstwa**, ale wkrótce, w 1956 roku, cała rodzina przeprowadziła się do budynku **Urzędu Gminy**, gdzie **Herman** otrzymał mieszkanie służbowe jako przewodniczący gromadzkiej rady narodowej w **Ornontowicach**.

Koło Gospodyń Wiejskich
Dożynki gromadzkie w 1955 roku

Pracując jako kucharka (w późniejszych latach była zatrudniona w **Mikrohucie** w **Gliwicach**) i wychowując dzieci, **Maria** odkryła swoje powołanie do pracy z ludźmi. Według słów jej córki **Bronisławy**, u nich na stole zawsze stał chleb z tustym i herbata, gdyby

przyszedł ktoś głodny. Osobom starszym i schorowanym robiła zakupy i pomagała przy codziennych obowiązkach. Jako członkini **Towarzystwa Młodych Polek**, a później przewodnicząca **KGW** była jedną z inicjatorek utworzenia w **Ornontowicach** grupy teatralnej. Grupa ta wystawiła sztuki, m.in.: *Jasielka*, *Babska rewolucja*, *Karpaccy górale*. Za zarobione ze sprzedaży biletów pieniądze organizowano kursy szycia i gotowania. Za jej czasów **KGW** w **Ornontowicach** skupiało się na pomocy innym, np. jedna kobieta pilnowała dzieci, a pozostałe szły obrabiać pole, i tak kolejno każda gospodyni pomagała pozostałym. Pod przewodnictwem **Marii Matyszek** członkinie koła pomagały chorym i potrzebującym. Gdy **KGW** wygrało pralkę, to krążyła ona po wsi i opierała pranie wszystkich mieszkańców. W pamięci starszych osób utkwiły także przepiękne bale maskowe organizowane przez ówczesne **KGW**. Jak wspomina córka, **Maria** była zawsze uśmiechnięta i (mimo wielu trosk) radosna, do pracy na polu chodziła ze śpiewem na ustach.

Zarząd Koła Gospodyń Wiejskich w 1967 roku

W 1957 roku zrezygnowała z funkcji przewodniczącej **KGW**, na jej miejsce wybrano **Marię Owczarek**, po niej przewodniczącą została **Maria Morhard**. W 1964 roku **Maria Matysek** ponownie została wybrana na przewodniczącą. W kolejnych latach **KGW** zdobywało nagrody w wielu konkursach lokalnych i wojewódzkich. W lipcu 1973 roku **Maria** została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi za 20-letnie pracy społecznej, order wręczał Przewodniczący Rady Państwa.

25-lecie Koła Gospodyń Wiejskich. Rok 1979

W 1979 roku **KGW** obchodziło swoje 25-lecie, w tym również roku **Marię** na stanowisku przewodniczącej zastąpiła **Agnieszka Fudała**. Mimo to **Maria** pozostała czynną i zaangażowaną członkinią koła. Zmarła 12 września 1990 roku w wieku 76 lat.

Ciąg dalszy w części 4

Opracowano na podstawie:

- Dzieje Ornontowic, Ornontowice 1999.
- Kronika Koła Gospodyń Wiejskich w Ornontowicach.
- Wywiad z córką, Bronisławą Poremską